

Doniyor kitobi — bir yuz ellik ikkinchi

Hizqiyolning ikki tayog'i ramziyati: Bashorat va najot orqali sayohat

Jeff Pippenger

2024-03-22

Biz Hizqiyo kitobining o'ttiz yettinchi bobidagi qatorni ko'rib chiqmoqdamiz; u avvalo yettinchi karnayning sadosi yangrashini va Laodikiyara yo'llangan xabarni ko'rsatadi, bu esa bir yuz qirq to'rt minglik lashkarning vujudga kelishiga olib keladi. So'ng Hizqiyo o'sha qatorni takrorlab, uni kengaytiradi va Isroilning shimoliy hamda janubiy shohliklariga mansub ikki tayoqning birlashtirilishini kiritadi; bu, Yettinchi Karnay yangrayotgan davrda Ilohiyat bilan insoniyatning birlashtirilish jarayonining tasviri sifatida beriladi. Ikki xalq bir xalq bo'lib birlashtirilgach, Hizqiyo ular ustidan bir podsho borligini ko'rsatadi, so'ngra u bir yuz qirq to'rt ming bilan amalga oshirilgan ahd bo'lgan abadiy ahdga murojaat qiladi, shu bilan birga o'sha oxirgi kunlardagi ahd xalqi orasida Xudoning muqaddas maskani abadulabad bo'lishini ta'kidlaydi.

Biz o'sha qatorga Yuhanning 1844-yilda ma'badni o'lchash ishini qo'shdik; bu esa 2001-yil 11-sentabrda boshlangan yakuniy o'lchashning timsoli bo'ladi. O'sha o'lchash Zakariyo tomonidan ham tilga olinadi; u, shuningdek, o'lchash Xudo yana bir bor Quddusni O'z ismini qo'yadigan shahar sifatida tanlagan paytda sodir bo'lishini ham kiritadi. Biz ma'badni tashkil etuvchi tarkibiy qismlar bilan Isroilning shimoliy va janubiy shohliklarining ikki tayog'i o'rtasida o'xshatish keltirmoqdamiz. Masihning O'z Ilohiyatini bir yuz qirq to'rt ming kishining insoniyati bilan birlashtirishdagi ishi, yigirma uch yuz yil haqidagi bashorat bilan birgalikda, shimoliy va janubiy shohliklar ustiga keltirilgan tarqalishning ikki ming besh yuz yigirma yili haqidagi ikki bashoratda ifodalanadi.

Xushxabar ishida Hizqiyolning tayoqchalari nimani ifodalashini aniqlash xushxabarni asosiy darajada tushunishni talab qiladi. Masih to'rt ming yil davomida meros bo'lib o'tgan zaiflikka botgan qulagan tabiatimizni qabul qildi; bu zaiflik Unga Maryam orqali o'tgan edi. U bizning Namunamiz sifatida shuni namoyon qildiki, O'z irodasini Otasining irodasiga bo'ysundirish orqali, biz ham U yengganidek yenga olamiz, ya'ni o'z irodamizni Uning irodasiga bo'ysundirgan holda. Bizning irodamiz, ruhning qal'asi bo'lgan miyamizda, ezgulik yoki yovuzlik uchun ishlatiladi.

“Bir yillik ikki davr ishini bir davrga sig'dirishni istaydigan talabanning bu masalada o'z bilganicha ish tutishiga yo'l qo'yilmasligi kerak. Ikki baravar ishni zimmasiga olish ko'pchilik uchun aqlni ortiqcha zo'riqtirishni va tegishli jismoniy mashqlarni e'tiborsiz qoldirishni anglatadi. Aql haddan tashqari ko'p aqliy oziqni qamrab olib hazm qila oladi, deb faraz qilish oqilona emas; va miyani ortiqcha oziqlantirish, oshqozonga dam olish uchun fursat bermay, hazm a'zolarini ortiqcha yuklash qanchalik gunoh bo'lsa, shunchalik katta gunohdir. Miya butun insonning qal'asidir, va ovqatlanish, kiyinish yoki uyqudagi noto'g'ri odatlar miyaga ta'sir qilib, talabanning orzu qilgan narsasiga — yaxshi aqliy intizomga — erishishiga to'sqinlik qiladi. Tananing e'tibor bilan muomala qilinmaydigan har bir qismi o'z shikastini miyaga yetkazadi. Yoshlarni o'z sog'lig'ini qanday saqlashga o'rgatishda ko'p sabr-toqat va matonat

namoyon etilishi kerak. Ular bu masalada puxta xabardor bo'lishlari lozim, toki har bir mushak va a'zo shunday mustahkamlanib, tarbiyalansin-ki, ixtiyoriy yoki ixtiyorsiz harakatda sog'liqning eng yaxshi holati yuzaga kelsin va miya o'qishning zo'riqishiga bardosh berishi uchun quvvatlansin." Christian Education, 124.

Abadiy ahdning ishi — Xudoning qonunini bizning yuragimiz va ongimizga yozishdir; yuragimiz ham, ongimiz ham "jonlarimizning qal'asi"da, ya'ni miyamizda joylashgandir.

"Erkak yoki ayolning aqli bir lahzada poklik va muqaddaslikdan buzuqlik, aynish va jinoyatga tushib qolmaydi. Insoniylikni ilohiylikka aylantirish uchun ham, Xudoning suratida yaratilganlarni vahshiylik yoki shaytoniylik darajasiga tushirish uchun ham vaqt kerak bo'ladi. Biz nimaga boqib tursak, o'shanga o'xshab o'zgaramiz. Yaratuvchisining suratida yaratilgan bo'lsa-da, inson o'z aqlini shunday tarbiyalashi mumkinki, bir vaqtlar nafratlangan gunoh unga yoqimli bo'lib qoladi. U hushyor turish va ibodat qilishdan to'xtagan sayin, qalb bo'lgan qal'ani qo'riqlashdan ham to'xtaydi va gunoh hamda jinoyatga beriladi. Aql tubanlashadi va u axloqiy hamda aqliy quvvatlarni qullikka solib, ularni yanada qo'pol ehtirolarga bo'ysundirishga o'rgatilayotgan paytda, uni aynishdan ko'tarishning iloji yo'qdir. Jismoniy tabiatga moyil aqlga qarshi doimiy kurash olib borilishi kerak; va bizga Xudoning inoyatining poklovchi ta'siri yordam berishi lozim, u aqlni yuqoriga tortadi va uni pok hamda muqaddas narsalar haqida tafakkur qilishga odatlantiradi." Adventist Home, 330.

"aql", "qalb", "miya" — "jonning qal'asi"dir. Qal'a gunohning kirib kelishidan qo'riqlanishi kerak bo'lgan istehkomdir.

"Masih Otaga qilgan ibodatida dunyoga aql va qalbg muhrlanib qolishi lozim bo'lgan bir saboqni berdi. U shunday dedi: 'Abadiy hayot esa shudir: ular yagona haqiqiy Xudo bo'lgan Seni hamda Sen yuborgan Iso Masihni tanisinlar.' Yuhanno 17:3. Mana shu haqiqiy ta'limdir. U qudrat ato etadi. Xudo va U yuborgan Iso Masih haqidagi tajribaviy bilim insonni Xudoning suratiga aylantiradi. U insonga o'zini o'zi boshqarish qudratini beradi, pastki tabiatning har bir mayli va ehtirosini aqlning yuksak qudratlari nazorati ostiga keltiradi. U o'z egasini Xudoning farzandi va osmonning merosxo'ri qiladi. U uni Cheksiz Zotning ongi bilan muloqotga olib kiradi va uning oldida koinotning boy xazinalarini ochadi." Christ's Object Lessons, 114.

"Yuqori kuchlar" "quyi tabiatning mayllari va ehtirolari"ni boshqarish hamda bo'ysundirish uchun ishga solinishi kerak. Yuqori kuchlar aqlda joylashgandir va aynan "Cheksiz Zotning aqli bilan muloqot" "insonni Xudoning suratiga aylantiradi." Bir yuz qirq to'rt ming kishining muhrlanish vaqtida bir toifada hayvonning surati, boshqa toifada esa Masihning surati shakllanadi. O'zgartirishni amalga oshiradigan narsa — aqlarning bog'lanishidir. Pavlus ta'riflaganidek, jismoniy yoki nafsiy aqlga ega bo'lganlar jismning — hayvonning suratini shakllantiradilar. Masihning aqliga erishganlar esa Masihning suratini shakllantiradilar. Ahdning va'dasi shundan iboratki, garchi hammamiz nafsiy aql bilan tug'ilgan bo'lsak-da, tavba qilganimizda Masihning aqliga erisha olamiz.

Sizlarda Masih Isoda ham bo'lgan shu fikr bo'lsin: U Xudoning suratida bo'la turib, Xudoga teng bo'lishni o'ziniki qilib ushlab turilishi lozim bo'lgan narsa deb bilmadi; balki O'zini obro'siz qildi, qulning suratini qabul qilib, insonlar o'xshashligida bo'ldi. Va qiyofada inson

deb topilib, O'zini past tutdi hamda o'limgacha, hatto xochdagi o'limgacha itoatkor bo'ldi. Filippiliklarga 2:5–8.

Masihning fikri bizda bo'lishi kerak, u Masihning O'zida ham bo'lganidek, chunki biz Uning suratida yaratilganmiz. Ammo bizda o'sha fikr yo'q; bizda gunohga sotilgan, jismoniy nafsga xos fikr bor.

Shunday ekan, endi Iso Masihda bo'lganlarga, tanaga ko'ra emas, balki Ruhga ko'ra yuradiganlarga hech qanday mahkumlik yo'qdir. Chunki Iso Masihdagi hayot Ruhining qonuni meni gunoh va o'lim qonunidan ozod qildi. Zero, Qonun tana tufayli zaif bo'lgani uchun qila olmagan narsani Xudo O'z O'g'lini gunohkor tana o'xshashligida va gunoh uchun yuborib, gunohni tanada mahkum qildi; toki Qonunning solih talabi tanaga ko'ra emas, balki Ruhga ko'ra yuradigan bizlarda bajo keltirilsin. Chunki tanaga ko'ra bo'lganlar tana narsalarini o'ylaydilar; Ruhga ko'ra bo'lganlar esa Ruh narsalarini o'ylaydilar. Zero, tanaviy fikr o'limdir, ruhiy fikr esa hayot va tinchlikdir. Chunki tanaviy fikr Xudoga dushmanlikdir; zero u Xudoning qonuniga bo'ysunmaydi va buning uddasidan ham chiqa olmaydi. Demak, tanada bo'lganlar Xudoni mamnun qila olmaydilar. Ammo agar Xudoning Ruhi sizlarda maskan qilsa, sizlar tanada emas, balki Ruhdadir. Endi kimda Masihning Ruhi bo'lmasa, u Uniki emasdir. Agar Masih sizlarda bo'lsa, tana gunoh sababli o'likdir, ammo Ruh solihlik sababli hayotdir. Rimliklarga 8:1–10.

Ruhga mansub bo'lish — hayotdir, tanaga mansub bo'lish esa — o'limdir. Tana quyi tabiatdir; u his-tuyg'ularimizning manbaidir. Tanaviy quyi tabiat Muqaddas Ruhga bo'ysundirilgan irodamizning amali orqali amalga oshadigan yuksak tabiat tomonidan boshqarilishi lozim. Bizning yuksak, ammo hanuz tana bilan bog'liq ongimiz shu yerda va hozir o'zgartirilishi mumkin, biroq quyi tabiatimiz o'zgarishi uchun Ikkinchi Kelishni kutishi kerak.

Hizqiyolning ikki cho'pi hovli sifatida ifodalangan bir cho'pni aniqlab beradi va o'sha cho'p 1798-yilda o'z yakuniga yetdi. U butparastlik lashkarni oyoqosti qilgan bir ming ikki yuz oltmish yil hamda papalik lashkarni oyoqosti qilgan bir ming ikki yuz oltmish yil orqali mutlaqo teng ikkiga bo'lingan edi. O'sha cho'p Xudoning muqaddas maskanining oyoqosti qilinishini ifodalamagan, chunki Xudoning muqaddas maskani janubiy shohlikda joylashgan edi. Butparastlik va papalik tomonidan oyoqosti qilingan lashkar insoniy ma'bad edi, biroq janubiy shohlikka nisbatan u tana edi, va janubiy shohlik Xudo boshni joylashtirishni tanlagan joy edi. Shimoliy shohlik tana edi, janubiy shohlik esa bosh edi.

Shimoliy shohlikning ming ikki yuz oltmish yillik ikki bo'linmasi, tana ma'badidagi gunohga moyillikning ikki xil yo'nalishini — irsiy va keyinchalik shakllantirilgan moyilliklar orqali ifodalanganidek — ifoda etar edi. Butparastlik tana ma'badidagi gunohning irsiy moyilliklarining ramzi edi, papachilikning esa butparastlik dinini qabul qilishi gunohga bo'lgan shakllantirilgan moyilliklarni ifodalaydi. Har ikki holatda ham tana ma'badi Ikkinchi Kelishgacha o'zgartirilishi mumkin emas edi; shu bois shimoliy shohlikning tayoqchasi faqat 1798-yilgacha cho'zildi, va Yuhannoga ma'badni o'lchash aytilganida, o'sha tayoqcha chetda qoldirilishi kerak edi.

“Conversion” so‘zi bir holat yoki ahvoldan boshqasiga o‘zgarish yoki aylanishni anglatadi. Odam Ato va Momo Havo gunoh qilganlarida, ular o‘zlarining dastlabki holatlaridan “o‘zgarganlar”, chunki ular Xudoning suratida, komil qilib yaratilgan edilar va ularda oliy quvvatlar quyi quvvatlarni boshqarar edi. Ular gunoh qilganlarida esa, oliy quvvatlar ustidan quyi quvvatlar hukmronlikka ko‘tarilgan mavjudotga “aylandilar”. Ular bu holatni o‘zlarining barcha avlodlariga o‘tkazdilar.

Hizqiyolning ikki tayoq haqidagi bashoratli munosabatida Egamiz Quddusni bosh, shoh istiqomat qiladigan poytaxt sifatida tanladi. U oliy hokimiyat bo‘lishi kerak edi. Ikki tayoq haqidagi o‘xshatishda janubiy shohlik shimoldagi oliy shohlikka nisbatan quyi hokimiyat edi. Ikki tayoq birlashtirilishi lozim bo‘lganida ifodalangan qaytish shuni talab qilardiki, janubiy shohlik bosh maqomidagi o‘z o‘rniga qaytarilsin. U shimoliy shohlikka qaytarilishi kerak edi, chunki shu tariqa u shimolning haqiqiy shohi bilan birlashtirilgan va haqiqiy shimoliy shohlikning taxtixonasi bilan bog‘langan bo‘lar edi.

Shu sababli shimoliy shohlik faqat 1798-yilgacha yetib bordi, va Yuhannoga faqat 1798-yilgacha yetib borgan hovlini tashlab qo‘yish aytili. Janubiy shohlik uchinchi farishtaning kelishi bilan ikki ming uch yuz yilning tayog‘iga qo‘shilar edi, biroq shimoliy shohlik Yuhanno o‘sha paytda o‘lchagan ma’badning ikki bo‘linmasi ichida ilohiylik va insoniylikning birlashuvi amalga oshirilishi bilan nihoyasiga yetar edi. Shimoliy shohlik qirq olti bog‘liqligi orqali uchinchi farishtaning kelishida janubiy shohlik bilan bog‘langan edi, biroq u janubiy shohlik kabi bevosita 1844-yil bilan bog‘lanmagan edi.

Janubiy shohlik qirq olti yilga oid ma’bad bilan ham, ikki yuz yigirma yil orqali ifodalangan ilohiylik bilan insoniyatning birlashuvi bilan ham bog‘liq edi. Shimoliy shohlik 1798 yilda qirq olti yilga oid ma’badning poydevorini belgiladi, ammo u o‘sha yerda nihoyasiga yetdi, chunki poydevor sifatida u Masih O‘z zimmasiga olgan tanani ifodalagan edi, va Uning tanasi dunyoning poydevoridan beri so‘yilgan edi. Barcha ma’badlar o‘zaro almashinuvchi timsollardir, va 1798 yildagi qirq olti yilning poydevori Uning insoniy tanasini aniqlab bersa, 1844 yildagi o‘sha qirq olti yilning yakuni Uning Ilohiyatini aniqlab beradi.

1798-yilgacha oyoq osti qilingan lashkar Xudoning muqaddas ma’badi emas edi, garchi shu davr mobaynida Xudoning muqaddas ma’badi oyoq osti qilinayotgandek tasvirlangan bo‘lsa-da, ammo bu oyoq osti qilish Xudo O‘zining muqaddas ma’badi va nomini qo‘yish uchun Quddusni tanlagan janubiy shohlikda amalga oshirilayotgan edi. Oyoq osti qilingan lashkar g‘ayriyahudiylarni ifodalar edi, u badanni ifodalar edi.

Odam va Momo Havo gunoh qilganlarida, insoniyatning gunoh tomonidan oyoq osti qilinadigan yetti ming yillik “yetti vaqt”i boshlandi. O‘sha paytda, dunyo bunyod etilishidan beri so‘yilgan Qo‘zi insoniyatning gunohkor yalang‘ochligini yopish uchun qo‘zi terilarini taqdim etdi. Insoniyatning oyoq osti qilinishi 1798-yilda yakun topganida, ma’badning muqaddas qilingan har bir timsoliy ifodasining asosi va bunyodkori bo‘lgan Qo‘zi yana so‘yildi. O‘sha yerda shimoliy shohlik va unda ifodalangan insoniy ma’bad nihoyasiga yetdi.

1798 yil soxta dajjol o'ldirilgan yil bo'ldi; u 538 yilda hokimiyat bilan ta'minlanganidan boshlab boshlangan uch yarim payg'ambarlik yili davomida o'zining shaytoniy guvohligini bergan edi; bundan avval esa 508 yilda boshlangan o'ttiz yillik tayyorgarlik davri kelgan edi. Bu Masihning tug'ilgan paytidan boshlangan, O'zining quvvat bilan ta'minlanishiga qadar davom etgan o'ttiz yillik tayyorgarligining shaytoniy soxtasi edi; O'sha paytda U suvga cho'mdirilgan edi, va shundan keyin U uch yarim haqiqiy yil davomida O'z guvohligini berdi, to dunyo yaratilganidan beri bo'g'izlangan Qo'zi xochga mixlangan nuqtaga yetguncha. Shunda Uning ma'bad vayron qilingach, Uni uch kunda qayta tiklashi haqidagi va'dasi amalga oshdi.

U O'z tanasidan ibodatxonani qayta tiklaydigan Zot bo'lar edi, chunki tirilishni amalga oshirgan narsa Uning ilohiyatining qudrati edi; zero xochga mixlanishda Uning ilohiyati o'lmadi, xochda o'lgan esa Uning insoniyati edi, chunki Xudoning o'lishi mumkin emas.

“Men tirilishman va hayotman” (Yuhanno 11:25). ‘Men jonimni yana olishim uchun uni qo'yaman’ (Yuhanno 10:17), degan Zot qabrdan O'zida bo'lgan hayotga chiqib keldi. Insoniylik o'ldi; ilohiylik o'lmadi. Masih O'z ilohiy tabiatida o'lim kishanlarini uzib tashlash qudratiga ega edi. U kimni xohlasa, o'shani tiriltirish uchun O'zida hayot borligini e'lon qiladi.” Selected Messages, book 1, 301.

1798-yilda insoniy ma'bad — “shimoliy shohlik”ning lashkari — o'z nihoyasiga yetdi, chunki u quyi tabiatning ramzi sifatida Ikkinchi Kelishdagi tirilishga qadar o'zgartirilishi mumkin emas edi. Biroq u Masih tomonidan tiklangan, o'zgartirilishi mumkin bo'lgan ma'badning qirq olti yillik davriga asos bo'lgan narsani aniqlab berdi; bu ma'bad janubiy shohlik bilan ifodalangan bo'lib, u oning oliy quvvatlarining ramzi edi va gunohkor oqlangan oning o'zida o'zgartiriladi.

“Masihning O'zi qo'ygan poydevor ustida havoriylar Xudoning jamoatini barpo etdilar. Muqaddas Bitiklarda jamoatning bunyod etilishini tasvirlash uchun ma'bad qurilishi timsolidan tez-tez foydalaniladi. Zakariyo Masihni Egamizning ma'badini quradigan Novda deb tilga oladi. U g'ayriyahudiylarning bu ishga yordam berishini ham aytadi: ‘Uzoqda bo'lganlar kelib, Egamizning ma'badini qurishda ishtirok etadilar;’ va Ishayo shunday deydi: ‘Begonalarning o'g'illari devorlaringni bunyod etadilar.’ Zakariyo 6:12, 15; Ishayo 60:10.”

Bu ma'badning qurilishi haqida yozar ekan, Butrus shunday deydi: “Odamlar tomonidan rad etilgan bo'lsa-da, ammo Xudo tomonidan tanlangan va qadrli bo'lgan tirik toshga yaqinlashib, sizlar ham tirik toshlar sifatida ruhiy uy, muqaddas ruhoniylar bo'lib bino qilinmoqdasizlar; toki Iso Masih orqali Xudoga maqbul bo'lgan ruhiy qurbonliklarni keltirasizlar.” 1 Butrus 2:4, 5.

“Yahudiylar va g'ayriyahudiylar dunyosining tosh konida havoriylar mehnat qilib, poydevor ustiga qo'yish uchun toshlar chiqarar edilar. Pavlus Efesdagi imonlilarga yozgan maktubida shunday degan edi: ‘Endi sizlar na musofirlar, na ajnabiylarsizlar, balki azizlar bilan birga fuqarolarsizlar va Xudoning xonadonidandirsizlar; sizlar havoriylar va payg'ambarlar poydevori ustiga bunyod etilgansizlar, Iso Masihning O'zi esa bosh burchak toshidir; Unda butun imorat uyg'un ravishda birlashtirilib, Rabbimizda muqaddas ma'bad bo'lib yuksaladi; Unda sizlar ham Ruh orqali Xudoning maskani bo'lish uchun birga bunyod etilmoqdasizlar.’ Efesliklarga 2:19–22.”

“Va u korinfliklarga shunday deb yozdi: ‘Menga berilgan Xudoning inoyatiga ko‘ra, men dono bosh me‘mor singari poydevor soldim, boshqasi esa uning ustiga qurmoqda. Ammo har kim uning ustiga qanday qurayotganiga ehtiyot bo‘lsin. Chunki hech kim qo‘yilgan poydevordan boshqa poydevor qo‘ya olmaydi; bu poydevor esa Iso Masihdir. Endi kim bu poydevor ustiga oltin, kumush, qimmatbaho toshlar, yog‘och, pichan, somon bilan qursa, har kimning ishi oshkor bo‘ladi; chunki o‘sha kun buni ayon qiladi, negaki u olov bilan namoyon bo‘ladi; va olov har kimning ishini, uning qanday ekanini sinab ko‘radi.’ 1 Korinfliklarga 3:10–13.”

“Havoriylar mustahkam poydevor — Asrlar Qoyasi ustiga qurdilar. Ular bu poydevorga dunyodan qazib olgan toshlarni olib keldilar. Quruvchilar to‘sqinliksiz mehnat qilmadilar. Ularning ishi Masih dushmanlarining qarshiligi tufayli nihoyatda qiyinlashtirildi. Ular soxta poydevor ustiga qurayotganlarning mutaassibli, xurofoti va nafratiga qarshi kurashishga majbur edilar. Jamoatning quruvchilari sifatida mehnat qilganlarning ko‘pi Nehemiya davridagi devor quruvchilarga qiyoslanishi mumkin edi; ular haqida shunday yozilgan: ‘Devorda qurayotganlar, yuk ko‘tarayotganlar va yuk ortayotganlarning har biri bir qo‘li bilan ish qilar, ikkinchi qo‘lida esa qurol tutar edi.’ Nehemiya 4:17.” Havoriylarning Faoliyati, 595, 596.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Insonning qulashidan butun osmon qayg‘uga to‘ldi. Xudo yaratgan dunyo gunoh la‘nati bilan zaharlanib, baxtsizlik va o‘limga mahkum mavjudotlar bilan to‘ldi. Qonunni buzganlar uchun hech qanday najot yo‘li ko‘rinmas edi. Farishtalar hamdu sano kuylashdan to‘xtadilar. Butun samoviy hovlilarda gunoh keltirgan vayronagarchilik uchun motam tutildi.

“Xudoning O‘g‘li, osmonning ulug‘vor Qo‘mondoni, qulagan inson zoti uchun achinish bilan to‘ldi. Uning yuragi halok bo‘lgan dunyoning kulfatlari Uning oldida namoyon bo‘lar ekan, cheksiz rahm-shafqat bilan junbushga keldi. Ammo ilohiy sevgi inson qutqarilishi mumkin bo‘lgan rejani yaratgan edi. Xudoning buzilgan qonuni gunohkorning hayotini talab qilardi. Butun koinotda uning talablarini inson nomidan qondira oladigan faqat bitta Zot bor edi. Ilohiy qonun Xudoning O‘zi kabi muqaddas bo‘lgani uchun, uning buzilishiga kafforat keltira oladigan faqat Xudoga teng Zotgina edi. Masihdan boshqa hech kim qulagan insonni qonunning la‘natidan qutqara olmas va uni yana Osmon bilan uyg‘unlikka keltira olmas edi. Masih gunohning aybi va sharmandasini O‘z zimmasiga olar edi — muqaddas Xudoga shu qadar haqoratli bo‘lgan gunohki, u Ota bilan Uning O‘g‘li o‘rtasiga ajralish solishi kerak edi. Masih halokatga uchragan zotni qutqarish uchun musibatning eng tuban chuqurliklarigacha tushar edi.”

“Otaning huzurida U gunohkor nomidan iltijo qilar edi, osmon lashkari esa natijani so‘z bilan ifodalab bo‘lmaydigan darajadagi teran qiziqish bilan kutardi. O‘sha sirli muloqot uzoq davom etdi — yiqilgan inson o‘g‘illari uchun ‘tinchlik maslahati’ (Zakariyo 6:13). Najot rejasi yer yaratilishidan oldin belgilangan edi; chunki Masih ‘olamning bunyod etilishidan beri so‘yilgan Qo‘zi’dir (Vahiy 13:8); shunga qaramay, aybdor inson zotining o‘rniga O‘z O‘g‘lini o‘limga topshirish hatto Koinot Podshohi uchun ham kurash edi. Ammo ‘Xudo olamni shunchalik sevdiki, O‘zining yagona tug‘ilgan O‘g‘lini berdi; toki Unga ishongan har bir kishi halok bo‘lmasin, balki abadiy hayotga ega bo‘lsin’. Yuhanno 3:16. Ey najot sirining teranligi! Uni

sevmagan bir olamga bo‘lgan Xudoning sevgisi naqadar buyuk! ‘Bilimdan ustun bo‘lgan’ o‘sha sevgining tubsiz chuqurliklarini kim bila oladi? Cheksiz asrlar davomida, o‘sha anglab bo‘lmas sevgining sirini tushunishga intilgan boqiy aql egalari hayratda qolib, sajda qilurlar.”

“Xudo Masihda zohir bo‘lishi, ‘dunyoni O‘zi bilan yarashtirishi’ kerak edi.” 2 Korinfliklarga 5:19. Inson gunoh tufayli shu qadar tubanlashib ketganki, o‘z holicha tabiati poklik va ezgulik bo‘lgan Zot bilan uyg‘unlikka kira olmas edi. Ammo Masih, insonni qonunning mahkumligidan qutqargach, insoniy sa’y-harakat bilan birlashadigan ilohiy qudratni ato eta olar edi. Shunday qilib, Xudoga tavba qilish va Masihga imon orqali Odamning qulagan farzandlari yana bir bor “Xudoning o‘g‘illari” bo‘lishlari mumkin edi. 1 Yuhanno 3:2.”

Patriarchs and Prophets, 63, 64.